

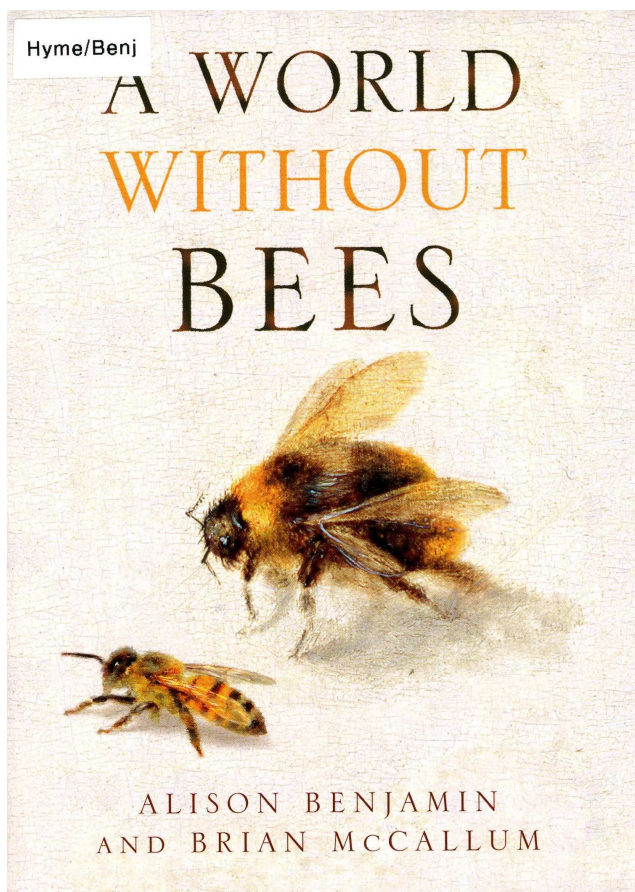

Boekbespreking: *A world without bees*

Theo Peeters

Benjamin, A. & B. McCallum, 2008. *A world without bees* - Guardian Books, 298 p.,
Prijs: 9,99 pond, ISBN: 978-0-85265-092-9,
www.guadianbooks.co.uk

Een compact en stevig ingebonden boekje (13 x 18 x 3 cm) met op de voorkaft een afbeelding van een honingbij en een hommelmot. Op de achterkaft een citaat van Albert Einstein: 'If the bee disappeared off the surface of the globe then man would have only have four years of life left'.

Het boekje verhaalt over de speurtocht van de beide auteurs en imkers naar de oorzaken van CCD (Colony Collapse Disorder) bij de honingbij, in ons land bekend onder de naam 'verdwijnsiekte'.

Op 12 november 2006 ontdekte de beroepsimker Dave Hackenberg lege honingbijkasten in zijn tuin te Florida. Alle 400 volken waren gezond toen hij ze in de herfst terugbracht van Pennsylvania. Enkele weken

later waren er nog slechts 40 over. De meeste volken hadden geen volwassen werksters; ze hadden hun koningin en broed verlaten en er waren nauwelijks dode bijen. Merkwaaardig genoeg waren de honingvoorraden niet weggeroofd door andere honingbijen, wasmotten of kleine kastkevers. In maart 2007 wordt de internationale Coloss-groep (prevention of honeybee colony losses) opgericht tijdens een bijeenkomst van honingbijijspecialisten in Nederland.

In juli 2007 wordt gemeld dat eenderde van de honingbijvolken in de US zijn getroffen door CCD. In navolging van het boek *Silent Spring* van Rachel Carlson (1962) verschijnt in oktober 2007 een natuurdocumentaire over 'Silence of the Bees' van Doug Shultz.

In november 2007 vertelt Lord Rooker, de Engelse minister van Landbouw, aan het parlement dat de Engelse populatie honingbijen in 10 jaar tijd kan zijn verdwenen.

Adee Honey Farms, het grootste commerciële honingbijenbedrijf in de US, maakt in februari 2008 bekend dat het 40 % van haar 70.000 volken heeft verloren. Tegelijkertijd arriveren 1.2 miljoen honingbijvolken in de centrale vallei van California om de amandelbomen te bestuiven.

In april 2008 wordt door de overheid in Engeland gerapporteerd dat een op de vier honingbijvolken de winter niet is doorgekomen.

Met het besef dat honingbijen een centrale rol spelen in de bestuiving van wereldwijd zo'n 90 gewassen (fruit, groenten, veevoedsel, noten, zaden, katoen, etc.), genoeg stof voor enige onrust.

De onderstaande inhoudsopgave geeft een aardig beeld van de onderwerpen die in het boekje aan bod komen.

1. In the beginning was the buzz. How bees and humans shaped each other's histories.
2. The master pollinator. Why the honeybee is a flower's best friend.
3. The shrinking gene pool. The search for a better bee – and its dangerous results.
4. One crisis after another. A century and a half of empty hives.
5. Colony collapse disorder. Are bees facing their greatest threat ever?
6. Pesticide poisoning and GM crops. Why keepers blame the chemical companies.
7. The enemy within. Parasites and pest, from fungus to blood-sucking mites.
8. The changing environment. Sprawling cities, rising temperatures... and an insect that is struggling to adapt.
9. The industrialisation of pollination. What happens when bees are treated like machines.

10. A world without bees. Can humanity survive if the nightmare comes true?

11. Last chances. How disaster could still be averted.

Het boekje besluit met een CCD- tijdbalk van november 2006 tot en met mei 2008, een overzicht van de geraadpleegde literatuur per hoofdstuk, een index en een dankwoord.

De auteurs geven niet het ultieme antwoord op de hoofdoorzaak van de verdwijnzijkte maar besluiten met een oproep aan onszelf, het gedrag van de huidige

mensenwereld, want wij zijn degene die de dood van de honingbij veroorzaken.

Is de honingbij, met haar geringe weerstand tegen gif en vervuilingen, soms de kanarie van de kolenmijnen?

Een vlot geschreven en interessant boekje voor diegene die op de hoogte wil blijven van de menselijke omgang met de westerse honingbij (*Apis mellifera*).

Nederlandse Entomologische Vereniging

**Wel lid van een sectie
en **NOG NIET** van de NEV ?**

Het lidmaatschap van de NEV heeft vele voordelen :

- tweemaandelijks het tijdschrift **Entomologische Berichten**
- **orting op de andere tijdschriften van de vereniging**
- **gratis gebruik van de bibliotheek van de vereniging (één van de beste bibliotheken ter wereld op insectengebied)**
- **diverse ledenkortingen op boeken en microscopen**
- **het computerprogramma Klasse, waarmee je eenvoudig je entomologische waarnemingen en collecties kunt beheren, met korting voor leden te koop**
- **lid worden van alle secties en afdelingen van de vereniging.**
- **deelnemen aan de landelijke bijeenkomsten van de vereniging.**

informatie en aanmelding www.nev.nl